



 FACE is de Federation of Associations for Hunting and Conservation; de Europese overkoepelende jagersvereniging. FACE vertegenwoordigt ruim 7 miljoen jagers in 36 Europese landen. De nationale jagersverenigingen hebben FACE opgericht om onder andere in Brussel een stem te hebben en zich vertegenwoordigd te weten in Europa. FACE is inmiddels een gezaghebbende organisatie die veel lobbywerk verricht. Maar FACE is meer. Gesprekspartner voor leden van het Europese Parlement, adviseur voor Europese Commissies die gaan over landbouw, visserij, milieu, voedselveiligheid, industrie, etc. FACE is de grootste georganiseerde vertegenwoordiging voor jagers in de wereld en waarschijnlijk de grootste burgerbelangenbehartigingsorganisatie in Europa.

De terugkeer van de wolf in het Europese landschap

De intergroep Biodiversiteit, Jacht en Platteland bestaat dit jaar dertig jaar. Ter ere daarvan heeft zij in september een congres over de wolf georganiseerd, in het Europees Parlement in Brussel. Waidmannsheil was daar bij.

Een Intergroep is een club van Europarlementariërs die op informele wijze onderwerpen en ontwikkelingen onder de aandacht brengen bij publieksgroepen, zoals in dit geval jagers, natuurorganisaties, boeren, grondbezitters en grondgebruikers. De Nederlandse Annie Schreijer-Pierik van CDA-huize is Europarlementariër en secretaris-generaal van deze Intergroep. Zij was eerder dit jaar ook aanwezig op een congres over de wolf in Rheine, Duitsland.

In Waidmannsheil nummer 30 staat een uitgebreid verslag van de bijeenkomst die voornamelijk ging over het gedrag, de verspreiding en het herkennen van de wolf. Veel aandacht was er ook voor de volksgezondheidsrisico's die de terugkeer van de wolf met zich meebrengt. Tijdens dat congres kondigde mevrouw Schreijer een vervolg op de bijeenkomst aan.

'De Wolf is welkom!'

Daarmee opende Karl-Heinz Florenz, president van de Intergroep, de conferentie en was direct de toon gezet. Dit geluid

was heel anders dan in Rheine waar men vooral sceptisch was over de komst van de wolf. Daar was het alleen de Naturschutz Bund (NABU) die riep: 'Roodkapje liegt! Roodkapje is een gevaarlijk sprookje dat het imago van de wolf schade toebrengt. Welkom wolf.' Het was dus op zijn minst opmerkelijk, dat Florenz deze boodschap heeft overgenomen. De NABU is overigens vergelijkbaar met Natuurmonumenten vanwege hun standpunt met betrekking tot de jacht, namelijk: NEE, tenzij.

Dat de wolf al terug is in Europa, is duidelijk. Daar kunnen we niet meer omheen. Helmut Dammann-Tanke, president van de jagersvereniging van Nedersaksen, vertelde over de verspreiding van de wolf in Duitsland: In 2000 is de eerste wolf in Duitsland gesignaleerd. In 2005 is in Lausitz het eerste koppeltje gezien, en in 2014 zijn er officieel 32 roedels met in totaal ruim 300 wolven geteld. Het tempo van de verspreiding heeft zelfs de landelijke jagersvereniging, het Deutsche Jagdverband (DJV) verrast. Dammann-Tanke: 'Er is sprake van een snelle en dynamische vergroting van de populatie. Per jaar is er een toename van 30 tot 50%. De oorzaak is onder andere gelegen in het grote voedselaanbod. Er is veel wild, en in de gebieden waar de wolf voorkomt, zijn ook veel schapen. Dat de wolf terug is, stelt de samenleving voor grote uitdagingen en waarschijnlijk complexe oplossingen. Daarmee is de wolf verworden tot een politiek dier'. Volgens Dammann-Tanke moeten we op zoek

naar de balans tussen acceptatie van de aanwezigheid van de wolf door de mens én onze verplichtingen jegens de natuur.

Dr. Julien Alleau plaatst de terugkeer van de wolf in een sociaal-culturele historie. Hij promoveerde op het onderwerp 'de relatie mens-wolf in de 16de - 18de eeuw'. Zijn onderzoek loopt tot en met de 18de eeuw, omdat rond 1800 de wolf nog verspreid was over heel Europa. Daarna verdween hij nagenoeg volledig. Pas in de jaren 70 van de vorige eeuw werd de wolf weer waargenomen in Spanje, Zuidoost-Europa en Rusland. In Rusland is de wolf trouwens nooit helemaal weggeweest. Alleau stelde vast dat er tussen de mens en de wolf eigenlijk maar twee dominante raakvlakken zijn: bij het houden van vee en bij de jacht. Alleau: 'Verder komt de mens de wolf wel tegen, maar dan gaat het over cultuur en symboliek, over het domesticeren van de wolf en over sporadische aanvallen op mensen. Dat laatste is in de literatuur nauwelijks beschreven. En in de huidige tijd zijn aanvallen op mensen echt een uitzondering. De wolf heeft een aangeboren grote angst voor ons'.

De terugkeer van de wolf staat niet op zichzelf

Er is een duidelijke samenhang met de opkomst van de lynx, de veelvraat en de beer. De ontsluiting van Oost-Europa na de val van de muur, en de betere bescherming van de soort

door overheden, lijken daar fors aan bij te hebben gedragen. In Frankrijk is de verspreiding van de wolf voornamelijk in de Alpen te zien; van Nice tot aan het meer van Genève. Er zijn ongeveer 300 wolven actief die in één jaar ongeveer 10.000 schapen hebben doodgebeten. De kosten van de schade aan de schapen zijn te hoog. Daarom is de wolf weer op de jachtlust geplaatst. Volgens Alleau is de opkomst van de wolf in Frankrijk te danken aan de toename van het wild en de grote hoeveelheid gehouden schapen.

Voor de NABU deed Dr. Eick von Ruschkowski het woord. Von Ruschkowski stelde, dat de wolf altijd al onderdeel is geweest van het ecologische systeem en daarom beschouwd moet worden als een inheemse en daardoor beschermde diersoort. En het is inmiddels wetenschappelijk bewezen, dat grote roofdieren zoals de lynx en de wolf een belangrijke rol in de natuur hebben. De NABU wil alleen op basis van wetenschappelijke gronden beleid maken voor de wolf. Niet op basis van emotie. Daarom moet zo snel mogelijk gestart worden met onafhankelijk onderzoek, binnen strakke wetenschappelijke kaders, zodat mogelijke conflicten of interests met bijvoorbeeld de jagers het onderzoek niet frustreren.

'De huidige groei van 30-50% zal afnemen. In 2025 zijn er naar verwachting 626 roedels, bestaande uit 4390 wolven. Waarschijnlijk stagneert de groei dan, omdat alle geschikte territoria zijn ingenomen. Illegaal afschot, het autoverkeer en mogelijk inteelt hebben zeker ook een negatieve invloed op de populatieontwikkeling.' Met deze uitspraak neemt Von Ruschkowski al een voorschot op de mogelijke uitkomst van de onderzoeken. Hij probeert in ieder geval de verwachtingen te managen aangaande grote aantallen wolven in Duitsland. Maar als we zien hoeveel schade 300 wolven in Frankrijk aanrichten, wat moet het vijftienvoudige dan wel niet veroorzaken? 150.000 dode schapen per jaar? Op dit soort vragen moet een antwoord komen wil de wolf een toekomst hebben in Duitsland.

Emanuel Coste, woordvoerder voor het Europese verband van producenten van vleesgeiten en vleeschapen COPA-COGECA, houdt zijn hart vast. Het toenemende aantal aanvallen door grote predatoren is niet alleen een bedreiging voor de



Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie. Dit netwerk vormt de hoeksteen van het beleid van de EU voor behoud en herstel van biodiversiteit. Natura 2000 is niet enkel ter bescherming van gebieden (habitats), maar draagt ook bij aan soortenbescherming.' (Bron: Wikipedia).

continuïteit van de sector, het is ook een bedreiging voor de biodiversiteit van graslanden die nu begraaft worden. Doordat de wolf in Frankrijk zijn gedrag heeft veranderd en ook overdag jaagt, trekken schapen en geiten zich terug naar veiliger gebieden en blijven hele stukken grasland onbegrast. De

toename van het aantal wolven vereist meer veiligheidsmaatregelen die uiteraard door de overheid moeten worden betaald omdat zij verantwoordelijk is voor de grote wolvenpopulatie.

Wolvenbeheerplan

Josef Dozy is directeur op het ministerie van Landbouw en Bosbeheer in Slowakije. Hij legt uit dat Slowakije is in te delen in twee gebieden: de bergachtige en bosachtige Karpaten in het noorden en de Pannonische vlakte met uitlopers van de Alpen in het zuiden. In de Karpaten eet de wolf voornamelijk reeën en herten, en op het platteland is het de veeteelt die schade ondervindt van de wolf. Wat de jagers en beheerders ook bedenken, de wolf trekt zich nergens wat van aan en gooit ieder beheerplan in de war. Tot 2010 werd de wolf zwaar bejaagd waardoor er nauwelijks problemen waren. Maar omdat Slowakije in 2004 lid van de Europese Unie is geworden, werd daarmee ook Natura 2000 van kracht waardoor al snel een einde kwam aan de jacht op wolven. Slowakije maakt sindsdien

een gebiedsoverschrijdend (Karpaten en Pannonische vlakte) wolfmanagementplan dat gebaseerd is op een intensieve monitoring van de wolvenpopulatie. De voorjaarsstand is circa 300 wolven en de najaarsstand wordt geschat op 600 stuks. Jaarlijks bepaalt een groep experts de afschotquota. Belangrijke onderdelen van het plan zijn: schadebeperking aan het vee en het terugbrengen van de stroperij. Ondanks de relatief grote wolvenpopulatie werden er in 2014 slechts 376 schapen, 16 geiten en 35 stuks ander vee door wolven gedood.

'In Finland leven ongeveer 2500 lynxen, 1500 beren, 200 veelvraten en 225 wolven. De wolf veroorzaakt echter 10 keer zoveel schade aan voornamelijk rendieren als de eerste drie samen; per jaar zo'n 8 miljoen Euro'. Sami Niemi is adviseur van het ministerie van land- en bosbouw. Hij gaat verder: 'De wolf is een cultuurvolger. Beren, lynxen en veelvraten zijn dat zelden of niet. Wolven zijn steeds op zoek naar 'gemakkelijk' voedsel. En dat is te vinden bij de mens. Gehouden dieren, zoals rendieren, zijn een gemakkelijke prooi omdat ze veel minder vluchtgedrag vertonen en minder weerbaar zijn dan echte wilde dieren. Het verlies door predatie van wolven, van 700 rendieren per jaar bij één kudde, is helaas geen uitzondering'.

Niemi heeft wel een oplossingsrichting voor de wolvenproblematiek: 'De overheid moet meer informatie over het nut van de wolf geven en de dialoog aangaan. Natuurbeschermings- en jagersorganisaties kunnen online forums oprichten voor goede communicatie over de wolf met hun achterban. Voor alle overheden geldt dat transparantie over beheer en regelgeving een basisvoorwaarde is voor draagvlak. Monitor de populatie continu (tellen!). Beperk de stroperij en bejaag de wolf leef-

gebiedsafhankelijk op basis van ontheffingen'. Wat Niemi eigenlijk doet, is kijken naar de wolf vanuit ecologisch, economisch en sociaal perspectief. Niemi: 'Zijn die drie in balans en wordt op alle drie sterk ingezet met maatregelen en middelen, dan is de oplossing binnen handbereik'.

Linda Dombrovska, hoofdredacteur van het blad Medības (Jacht) en vicepresident van FACE in Letland stelt, dat bejaging dé oplossing is. 'In Letland is de populatie ongeveer 800 wolven groot. Per jaar worden er 250 doodgeschoten. Zijn er meer wolven of is er meer schade, dan wordt het quotum aangepast. Maar er is nauwelijks schade aan vee. We hebben een bijzonder gezonde populatie wolven'. Omdat wolven in Letland altijd al bejaagd worden, hebben ze een natuurlijke angst voor mensen. Dat de wolf die ons land begin 2015 aanded vanuit de auto is gefilmd is niet natuurlijk. 'Dat klopt niet', volgens Dombrovska. 'Een wolf die zijn schuwheid verloren is, is in feite levensgevaarlijk voor mensen. Dat soort wolven is volkomen onberekenbaar, want het blijven wilde dieren die op voedsel uit zijn en andere dieren (mensen en honden) als directe concurrent zien'.

Namens de Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging was de directeur, Laurens Hoedemaker, aanwezig. De Jagersvereniging is de vertegenwoordiger van FACE in Nederland. Hoedemaker: 'We willen snel tot actie overgaan om de wolf een juridische status te geven en daar beheersmaatregelen aan koppelen, maar Brussel zet de boel vast. De tegenstanders van beheer en jacht (NABU, Birdlife International, red.) zijn voor wetenschappelijk onderzoek, en dat kost veel, heel veel tijd. En dat terwijl actie geboden is, want de wolf komt er aan. Hoe we met dat feit omgaan zal per regio verschillend zijn. Maar één ding is zeker: er moet draagvlak zijn, anders mislukt ieder plan. De Finse oplossing is passend voor Nederland. Maar we moeten ook van Brussel de ruimte krijgen om te zoeken naar praktische en uitvoerbare oplossingen. De uitgangssituatie per land of regio is namelijk zo verschillend. Of de wolf naar Nederland komt? Dat weet ik niet, waarschijnlijk wel, maar als hij komt, dan moeten we er klaar voor zijn', aldus Hoedemaker. 🐾



Finland heeft jagers toestemming gegeven om 46 wolven te schieten, goed voor een vijfde van het wolvenbestand van het land. Uiteindelijk werden 43 dieren gedood tussen eind januari en eind februari. Dat schrijft deredactie.be.

Sinds 2007 is het verboden om op wolven te jagen in Finland. De Europese Commissie drong er bij het land op aan het wolvenbestand beter te beschermen. Maar volgens voorstanders van de jacht leed de wolvenpopulatie net onder het verbod. Het bestand slonk van 250 à 300 wolven af tot 120 à 135 wolven in 2013.

Toch kenden de roedels een heropleving, wellicht te danken aan wolven uit Rusland. En daarom kon Finland vorig jaar voor het eerst opnieuw jachtvergunningen uitdelen, 24 om precies te zijn. Uiteindelijk werden er 17 wolven gedood. De voorbije maand gebeurde dat een tweede keer, met 43 dode wolven tot gevolg. De Finse overheid hoopt nu te onderzoeken hoe de jacht het wolvenbestand en de stroperij ervan beïnvloedt.

Milieuverenigingen reageren woedend. Volgens hen worden er nog meer wolven gedood door "uitzonderlijke vergunningen", die de politie uitgeeft voor dieren die te dicht bij dorpen komen of andere dieren aanvallen.

Bron: demorgen.be

